

Bloemendaal, 27 oktober 2025

Betreft: Begrotingscommissie 28 oktober 2025

Geachte (begrotings)commissieleden,

Op vrijdag 26 september werd ik gebeld door wethouder Van der Windt om mij, voor de publicatie van het voornemen, op de hoogte te stellen om in 2026 €100.000,= en in 2027 en 2028 zelfs €200.000,= te bezuinigen op de subsidie van Welzijn Bloemendaal. Dat gaat in 2026 om circa 2 arbeidsplaatsen en in de opvolgende jaren dus het dubbele! Hoewel ik het zeker waardeer dat ik persoonlijk op de hoogte werd gebracht van het voornemen om een grote hap uit ons budget te nemen was de teleurstelling er niet minder om. In dit schrijven wil ik u uitleggen waarom én ik aan het einde de conclusie trek dat het beter is om juist méér in plaats van minder te investeren in het Sociaal Domein!

Al jarenlang zijn de Gemeente en Welzijn Bloemendaal elkaars 'natuurlijke partners' binnen het Sociaal Domein. We hebben in prestatieafspraken vastgelegd hoe wij voor de Gemeente uitvoering geven aan hetgeen onder meer is vastgelegd in het vigerende Sociaal Beleidsplan dat loopt tot en met 2027. De prestatieafspraken gaan uit van structurele inzet: werken met inwoners, versterken van vrijwilligersnetwerken en het uitvoeren van laagdrempelige voorzieningen. De nu voorgestelde, omvangrijke, bezuinigingen ondergraven de beleidsmatige samenhang en maken het erg lastig om de afgesproken doelen te halen.

Om zo efficiënt mogelijk met de financiële middelen om te gaan proberen we zo goed mogelijk af te stemmen hoe we het welzijn van de Bloemendalers die dat nodig hebben zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Voor wie is wat precies nodig? En hoe voorkomen we dat inwoners gebruik moeten gaan maken van dure, geïndiceerde, zorg.

Welzijn is namelijk voornamelijk preventie! Onze Welzijnsactiviteiten (cliëntondersteuning, buurtwerk, jongerenwerk, hulp bij eenzaamheid, "Welzijn op Recept", laagdrempelige ondersteuning, vervoer) vangen problemen vroeg op. In het door de Raad aangenomen Beleidsplan Sociaal Domein wordt juist benadrukt dat investeren in preventie en het versterken van de sociale basis dé manier is om zwaardere (duurdere) zorgvragen te voorkomen. Een korting op ons welzijnswerk verhoogt de kans dat kleine problemen escaleren naar zorg die door de Wmo, ggz of huisartsenzorg gedragen moet worden en dat is aanzienlijk duurder. Met name Wmo-zorg treft gelijk de gemeentelijke uitgaven omdat de gemeente wettelijk verplicht is hierin te voorzien. Onder aan deze brief geef ik u ook een aantal, niet uitputtende, voorbeelden.

Zoals u allen waarschijnlijk bekend wordt er vanuit diverse overheden ingezet op de transitie van zorg naar welzijn. Eind vorig jaar kreeg ik nog een uitnodiging om hierover op een beeldvormende avond uitleg te geven hoe wij hier aan bijdragen vanuit Welzijn Bloemendaal. Ook in veel gemeentelijke stukken komt naar voren dat de nadruk op preventie moet liggen. In het uitvoeringsprogramma 'Opvang, wonen en herstel 2024-2027 gemeente Bloemendaal' staat

letterlijk het volgende geschreven over het versterken van de sociale basis als fundament voor een zelfredzame en betrokken samenleving:

Onze partner Welzijn Bloemendaal speelt een cruciale rol bij het behalen van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van welzijn. De stichting biedt een divers aanbod aan diensten en activiteiten voor inwoners van alle leeftijden, gericht op het bevorderen van het fysieke, mentale en sociale welzijn binnen de gemeenschap. De Dorpscoördinatoren zijn daarnaast dagelijks in de kernen en houden het contact met de inwoners.

Onze partner Welzijn Bloemendaal speelt een cruciale rol bij het behalen van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van welzijn. De stichting biedt een divers aanbod aan diensten en activiteiten voor inwoners van alle leeftijden, gericht op het bevorderen van het fysieke, mentale en sociale welzijn binnen de gemeenschap. De Dorpscoördinatoren zijn daarnaast dagelijks in de kernen en houden het contact met de inwoners.

En zo zit het precies maar dan moeten de Dorpscoördinatoren en andere collega's die dit bewerkstelligen er wél zijn natuurlijk! En dat was de afgelopen jaren al moeilijk genoeg doordat de bijdrage die wij van de gemeente voor ons werk ontvangen niet op het juiste niveau werd geïndiceerd (oproepen daartoe vanuit onder andere de VNG werden helaas genegeerd). Dat scheelde de afgelopen twee jaar al bijna €85.000,=. Dat kon ternauwernood worden opgevangen door bij mutatie en vervanging van personeel contracten aan te bieden voor minder uren maar dat betekent automatisch dat er ook minder inzet is. En dat is fnuikend voor ons werk. Welzijn is gebaat bij continuïteit, alleen zo kunnen Dorpscoördinatoren en Cliëntondersteuners langdurige relaties opbouwen en duurzame lokale initiatieven ondersteunen. Bezuiniging zorgt er juist voor dat kennis, netwerken en opgebouwde vertrouwensrelaties verdwijnen en het is moeilijk en duur om die opnieuw op te bouwen. En dat terwijl er door de 'dubbele vergrijzing' jaarlijks juist meer werk op ons afkomt!

Welzijn Bloemendaal is geen onderneming met 'verdien capaciteit'. Onze kosten zitten in de organisatie, met name ons personeel dus. Het verhogen van entree prijzen of bijdragen aan activiteiten is een knop waaraan we zouden kunnen draaien maar wat weinig oplevert. Wellicht in tegendeel zelf omdat mensen dan niet meer komen. Het komt er op neer dat vanuit de Gemeente elk jaar meer wordt gevraagd maar dat daarvoor niet de financiële middelen beschikbaar worden gesteld. Daarbij komt dat met name vanuit gemeente diverse campagnes zijn en worden gevoerd om mensen juist toe te leiden naar Welzijn Bloemendaal. Vorig jaar nog een uitgebreide advertentie campagne 'wijwetenwiejoukanhelpen.nl' via allerlei kanalen en reclameborden langs de weg. Ook de mede door de Gemeente ondertekende intentie overeenkomst begin 2024 had tot doel om het Sociaal Domein een grotere rol te laten spelen.

Om zo zorgvuldige en efficiënt mogelijk met ons budget, met name afkomstig vanuit gemeentelijke financiering, om te gaan hebben we de laatste jaren al een aantal stappen ondernomen. We gaan verhuizen naar een andere locatie. Hoewel geld daarbij niet de eerste drijfveer was levert dit jaarlijks ongeveer tussen de €60 en €70.000,= op aan huur en aanverwante huisvestingslasten. Ook

de recentelijk aangekondigde fusie kan men in dit licht zien. Het is géén sprake van bezuiniging omdat, na een jaar, verder wordt gegaan met één bestuurder maar voor de salariskosten kunnen de broodnodige medewerkers worden aangetrokken om innovatie en transitie intern op te pakken zodat dit geen extra financiële middelen kost.

Wat is het concrete effect op onze dienstverlening, met andere woorden wat merken de inwoners, uw kiezers, ervan? Dat kan rechtstreeks maar ook omdat het ouders of kinderen raakt.

1. Minder vroege signalering van problemen (jeugd, mantelzorgbelasting, mentale gezondheid) → Grotere druk op de Wmo en meer doorverwijzingen naar dure specialistische zorg.
2. Minder laagdrempelige ontmoetingsplekken en activiteiten → toename eenzaamheid en isolement.
3. Minder ondersteuning voor vrijwilligers en lokale initiatieven → verzwakking van het lokale sociale netwerk.

Ad 1: Voorbeeld: Via onze Jeugdhonken, losse activiteiten en scholen komen onze jongerenwerkers in contact met de jeugd van Bloemendaal. Zij hebben een signalerende functie en zijn ook aanspreekpunt voor jongeren bij problemen. Via de door de gemeente geïnitieerde Bloemendaalse aanpak proberen we gezamenlijk de jongeren uit de gespecialiseerde Jeugdzorg te houden. Dat scheelt gemiddeld ruim €7.000,= per kind. (Vorig jaar werd hier in Bloemendaal 5,4mio aan uitgegeven aan ruim 700 kinderen. 20 kinderen minder levert dus al snel €140.000,= op!)

Ad 1: Voorbeeld: In ons Odensehuis Overveen komen circa 40 deelnemers. Deze betalen zelf €4,50 voor de lunch en activiteit. Een plek in de dagbesteding kost minimaal €45,= (regulier) oplopend tot ruim €78,=. Als deze 40 mensen voor 1 dagdeel naar de dagbesteding overgaan zijn de kosten (tegen gemiddeld tarief van €60,=) €120.000,=!

Ad 2: Voorbeeld: In vier dorpskernen hebben we wekelijks zogenaamde Open Eettafels waar gemiddeld 25 mensen aan deelnemen. Deze worden allemaal gerund door vrijwilligers. Hetzelfde geldt voor onze koffieochtenden. Dit voorkomt eenzaamheid, houdt mensen maatschappelijk betrokken en langer zelfstandig wonend en onze beweegactiviteiten houden mensen langer fit. Dit voorkomt de inzet van thuiszorg, stel voor twee keer per week 2 uur voor één jaar. Voor 50 mensen scheelt dat al snel €250.000,=! Verder heeft ook Sociaal Werk Nederland onderzocht dat 'eenzaam persoon' jaarlijks gemiddeld €2.595 hogere zorgkosten heeft dan een niet-eenzaam persoon.

Ad3: Gezamenlijk faciliteren de 17 beroepskrachten van Welzijn Bloemendaal bijna 300 vrijwilligers. Deze vrijwilligers werken gemiddeld zo'n vijf uur per week. Als we die het minimumloon zouden betalen dan praat je over een geldwaarde van ruim één miljoen euro!

Conclusie

Bezuinigen op Welzijn Bloemendaal lijkt op korte termijn budgettaire verlichting te geven voor de Gemeente, maar schaadt op middellange/lange termijn de preventieve infrastructuur waarop de gemeente heeft ingezet in haar Sociaal Domein-beleid. Dat vergroot uiteindelijk de druk op duurdere zorg, vermindert maatschappelijke participatie en ondermijnt afspraken in

prestatieovereenkomsten. Brancheorganisaties waarschuwen bovendien dat voorspelbare, structurele financiering juist noodzakelijk is om menselijke- en sociale problemen duurzaam te voorkomen. Op basis van de gemeentelijke beleidsdocumenten en adviezen van Sociaal Werk Nederland is het dus veel verstandiger om investeringen in het welzijnswerk te behouden of zelfs te versterken. Ik spreek de hoop uit dat in de begrotingsraad af wordt gezien van de voorgestelde bezuiniging en juist wordt besloten méér te investeren in het Sociaal Domein dat levert namelijk ook meer op en doet ook recht aan zowel de jongere als steeds ouder wordende inwoners van de mooie Gemeente Bloemendaal.

Johan van Buren
directeur-bestuurder Welzijn Bloemendaal

Aanvullend

Social Return on Investment (SROI)

Door hoogleraar gezondheidseconomie aan de VU, Marcel Canoy, is recent een SROI-analyse opgesteld voor de Welzijnsorganisatie in de gemeente Eijsden. Een zeer lezenswaardig document! De uitkomst van deze SROI is dat een geïnvesteerde euro in een structureel gefinancierde vrijwilliger (krachtenbinder) minimaal zes euro maatschappelijke winst oplevert. Die winst komt ten goede aan de inwoners zelf (kwaliteit van leven), maar ook aan zorgverzekeraars (minder kosten binnen de Zvw) en gemeenten (minder kosten in het sociaal domein). Voor zowel de zorgverzekeraars als de gemeente geldt dat een investering (mochten ze die in hun eentje doen) al rendabel is.

(Het rapport is in de mail toegevoegd)